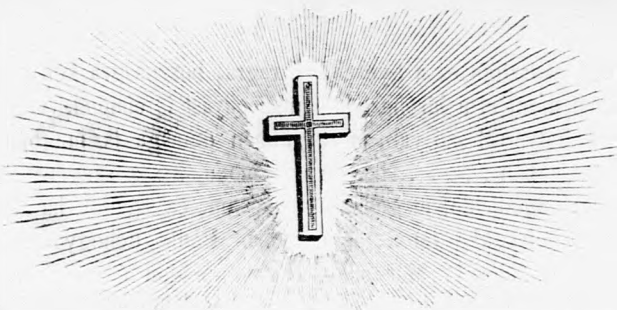

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethetni rá Peston, a jó és olcsó könyvkiadó társulat ügynökénél pest-belvárosi plebánián; Emich Gusztáv könyvkereskedésében ur- és kigyó-utca szegletén Vidéken a cs. k. postahivataloknál.

Előfizetési díj 4. évre Budapesten kibordással 30 kr. félévre 1 ft. pp.; vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. p. p. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címezendők. (Pestben a központi papnöveldeben.)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPESTEN.

30.

Julius 23. 1851.

Dicsőség Istennek a magosságban, és a földön békesség a jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

A' nevelés' hibáiról.

VII.

Miképen öntetik a gyermekebe a kisebbités, meg a gyűlölet?

„Észrevettétek,” kérdé egykor Mihály az ő gyermekeit, „milly félszeggel nézett rátok ma a plebánus ur, s Lászlónak porontyait milly szépen köszöntötte? Már tudom, engem s titeket mindenki gyűlöl. Igen! ha én s ti úgy hizelegnétek, és az emberekkel olly szépen bánátok, mint Lászlónak Józsiája, Maresája; akkor bizonyára mi reánk is szépen néznének. De hiába! én erre nem születtem: már sokszor mondtam, és újra mondom: ne nézzetek azon fajankók egyikére se, s ha mellettetek elhaladnak, kerüljétek ki őket, vagy nézzetek félre.”

„Igen, apám!” szóla az öregebb fiu, „Lászlónak Maresája ma mellettem elment és barátságosan akart köszönteni; de én hamar eloldaltam; épen pocséta volt a gyaloguton, és pács! beletopantottam; a kevély lány ruhája tele lett sárfoltokkal. Ez volt ám kedvemre!”

„Hahaha! ez már derék! — Csak többször is tedd fiam! majd elmegy a kedvük. Ki tudja, honnét kapta ismét az új ruhát; mert az apjának birtoka, úgy hiszem, nem olly nagy, hogy leányát minden

vasárnap másképp öltöztethetné. És mit mondott, mikor e tréfát játszad vele? Nem szidott-e össze?”
„Még csak az kellett volna, felelé Gáspár, nem tudom, mikép szabadult volna onnét! — Mire való neki az új öltözet, és egy olly finom kötény?”
„Igazad van, szóla Mihály, Isten tudja, honnét kapta. A kovács fia sokat jár oda. Hanem meglátjuk, mi történik még.”
„Igaz van apám, szóla Gáspár, csak tegnapelőtt is láttam a házból kijönni, az anya s a lány barátságosan intettek utánna.”
„Ej hagyj békémet, mondá Mihály; e söpredékről mitsem akarok hallani. Ne merj László Józsiájával barátkozni, ha a kocsmába jöven.”
„Ez már nagy mesterség lenne, felelé Gáspár; hisz egész esztendőben nem lehet ötöt a kocsmában látni.”
„Itt bizonyára a pénz hiányzik, mondá Mihály, az apja nem ad neki semmit. Vagy talán a legény olly büszke, hogy nem is akar pajtásival társalkodni?”
„Ez legelőbb lehet, mondá Gáspár, mert tudom, hogy estve némellykor a plebánus vagy a mester urnál üldögél. Isten tudja! mit főznek ezen ur társaságban, s rólunk milly beszédek folynak.”

Maresa ugyanakkor igen kedvetlenül jött haza, s a mint könnyen lehet gondolni, sirva elpanaszla anyjának, mit cselekedett vele Gáspár. Az anya legott férjéhez szaladt: „Lásd csak, kiálta, mit tett

Mihály Gáspárja, milly egy akasztófa ez a gyerek! Fizesse meg a kárt, holnap menj el a bíróhoz, kívánj elégtételt. És mivel e betyárról szó van, most jut eszembe, hogy ő legujabban . . . „Ne, ne beszélj, szóla közbe László: engedj időt magadnak. Mit használ másokat szerencsétlenné tenni, és a még rejtett kicsapongásokat fölfedezni? Már sokszor mondtam neked: Beszélj jót egyéb emberekről mindaddig, míg csak tudsz, és mentegesd őket még akkor is, mikor hibáik nyilvánosak. De gyermekid előtt épen ne beszélj mások hibáiról, s őket se engedd azokról fecsegni. Mi haszon lenne, ha a bíró előtt a kárért panaszt tennénk? Illy gonosz fiu ezerféleképp kimentené magát. Majd jön idő, midőn a gonoszság, mértékét elérvén, egy eset által, melyet az ég küldend, napfényre jön és megbüntettetik.“ „De miért üldözzön, felelé az anya, és rágalmazzon minket mindenütt, holott mi őt soha sem bántottuk?“ „Mit árthat ez? kérdé László: üldözzön engem s háznépemet bár mindig: mi azért jóval fizessünk, a hol lehet, és legyünk barátságosak irántuk.“ „Igen, monda Marcsa zokogva; az szomorít, hogy én barátságosan köszöntöttem, s ő üdvözetemet olly gonoszul viszonzta.“ „Ej! közbeszóla az anya, a betyárt szídtad volna össze.“ „S mi lett volna evvel segítve? kérdé László; ő minden szóra tizet felelt volna. Marcsa! nem elégszel meg avval, hogy a ki e czinkosságot látta, épen nem helyeselte? — És te kedves hitvesem! elégtételül fogadd azt, hogy Mihályt és gyermekeit viseletükért az egész község gyűlöli, minket pedig becsül. Senki, még a rágalmazó Mihály sem mondhat rosszat házunkról. A többit bizd az Istenre!“

Huszár Károly.

Minden állapotú ember élhet istenesen.

I.

Sokszor hallottam már életemben azon panaszt: hogy a szegény embernek ezer a baja, meg kettő. Minden napi kenyerét is fáradságos munkájával kell megkeresnie. És még így is csak lehetne minden napra eleget szerezni! A sok dolog, fáradságos munka miatt imádkozni sem ér rá a szegény ember, hát hogy üdvözüljön? midőn ellenben igen gyakran

haragra, boszúságra kell neki gerjednie, mikor azután olyast is elmond, vagy cselekszik, a mit későbbben önmaga is megbán. Szóval, vannak, kik azt mondják: a szegény ember nem is élhet olly istenesen, és szentül, ha akar is, mint Isten parancsolja. Pedig dehogy nem, csak igazán akarjon. Hiszen minden állapotú embernek lehet istenesen élni. A jó Isten minden embert azért teremtett, hogy itt e rövid földi életében ő neki szolgálván, tehát már itt istenesen élvén, érdemessé tegye magát amaz örök boldogságra, melly az istenfélő jámbor életüekre túl a siron várakozik. A szegény embernek is ez rendeltetése. Tehát ő neki is lehetségesnek kell lenni olly istenesen és szentül élnie, mint az örök boldogság elnyerésére megkívántatik. A jó Isten, mint legjobb mennyei Atyánk minden embernek, tehát a szegénynek is ad elegendő kegyelmet, malasztot, hogy az élet ezer bajai közt is az ő parancsolatai szerint szentül élhessen, csak igazán akarni kell Istennek azon kegyelmével, malasztjával élni. És valóban hány istenfélő, jámboreletű szegény ember élt már, és él jelenleg is a világon, a kik talán több viszontagságok, és nyomorok közt töltötték, és töltik napjaikat, mint a kik arról panaszkodnak, hogy ha akarnának is, nem élhetnek istenesen és szentül? vannak, kik szegény földmivelő, s napszámos létükre úgy tudták intézni életüket, hogy szentekké lettek; vannak, kik a leggonoszabb hitvestárs oldala mellett is, jámborul, és istenesen éltek; vannak végre, kik számos gyermekek közepette is Isten parancsolatai szerint tudták intézni életmódjukat. Én mindezekre egyegyszentnek életét írom át, mennyire lehet, röviden, egy német könyvből, hogy kiki láthassa, miként minden állapotú embernek lehet, csak igazán akarjon, istenesen élni.

Először is egy bizonyos szegény földmivelő embernek jámbor, istenfélő életét írom ide. Ez sz. Isidor volt. „Madridban, Spanyolország fővárosában szegény szülőktől született, és olly szegény állapotban volt, hogy nem is tulajdon földjét munkálta, hanem másét, és úgy kereste mindennapi kenyerét. De keresztényileg levén neveltetve, tudta, hogy Istennek Ádám atyánkra büntetésül kiszabott törvénye, melly szerint az embernek arcájának verejtékével kell keresni kenyerét. Ő tehát nem békét-

lenkedett, nem zugalódott Istennek ezen rendelése ellen, mint sokan a mai keresztények közül cselekszenek, hanem izzadságos munkájával iparkodott szerezni, és szerzett is annyit, hogy nemcsak tulajdon személye, felesége és egy gyermeke táplálására elég lett; hanem a szükölködőknek is jutathatott valamicskét. E célból egyik előkelő madridi polgárhoz beszegődött béresnek.

„Emberünk mindennap korán fölkelt, s mielőtt munkához fogott volna, naponkint templomba ment. Ott buzgón imádkozott, följánlá magát, s egész napi munkáját Istennek, szükséges áldás- és malasztért esedezett, hogy magát a vétektől megőrizhesse, Istent szívből szerethesse, és Neki híven szolgálhasson. Ünnepe- és vasárnapokon, megnyugdván a munkától, egészen a lelkiekben foglalatkoskodott. Elment templomba, sz. misét, és prédikációt ajtatosan hallgatott, és más ajtatos, és jószágos cselekedetekkel szentelte meg az ünnepnapokat.

„Szent Isidor ezen jámbor életmódja miatt a helyett, hogy közszeretetet, és tiszteletet nyert volna, inkább némely emberek által kicsufoltatott, s megrágalmaztatott. Urának, kinél szolgált, mint dolgozkerülő, henye be-vádoltatott, ki a helyett, hogy kötelessége szerint munkálkodnék, az időt felesleges templomba-járára és ajtatoskodásra vesztegeti. Ura ezért őt keserű szemrehányásokkal illette, hogy így az ő javait elhanyagolja, és a bért, melyet tőle évenként azért alkudott ki, hogy szorgalmasan munkálkodjék, nem pedig, hogy az időt önkénye szerint urának rövidségével vesztegesse, mintegy ellopja.

„A jámbor földmivelő megalázódva hallgatta ezen kemény szemrehányást, és egész nyugodtsággal válaszolá urának: Ha ugymond aratáskor tapasztalni fogja ura, hogy az általa munkált szántóföldek kevesebbet teremnek, mint a szomszédokéi, akkor fogjon le béréből annyit, mennyiben lomhasága által károsítva leend. — De ő bizott Istenben, és reménylé, hogy meg fogja Isten az ő munkáját és fáradságát úgy áldani, hogy épen olly jó, vagy még jobb aratásnak is örvendhet, mint mások. És úgy is történt. Isten, ki sz. Pál mondása szerint az ő mindenhatósága által az ő tetszése, és hiv szolgájának érdeme szerint megsokasítja az elvetett magot, megáldá az Isidor által munkált szántóföldeket is

ugy, hogy hasonlítlanul bővebben termettek, mint az egész környéken akármely földmivelőnek földje. Ura ekkor csudálkozott, és megismerte a különös áldást, mellyel Isten az ő szolgájának fáradságát jutalmazá, s kéré szolgáját: bocsássa meg a meg nem érdemlett szemrehányásokat, és azontul különös becsüléssel viseltetett iránta.

De hányadik most az illy becsületes lelki, istenfélő, jámbor szolgáló!? A mostani szolgálók, nagyobb részről szólva, nem a templomban ajtatoskodásra, hanem a korcsmákban dombérozásra, Isten káromlásására fordítják a munkától szabad időt. A munkát is csak ollyan kellemetlenül végzik, egyedül, hogy látszassanak dolgozni. És így valóban lomhaságuk által károsítják uraikat, gazdáikat. A mostani szolgálók, béresek közt kevés Isidor van.

„Valamint továbbá Isidor korán reggel, mielőtt foglalatosságára ment volna, mindig bizonyos időt az ajtatoskodásnak szentelt; ugy napi foglalatosságai közben is erre különös gonddal, és e mellett olly szorgalmatos volt, hogy munkája mindig jobban esett ki, mint szomszédjaié, kik azt hitték, hogy mindent elmulasztanak, ha néhány szempillantást imádkozásra szentelnek.

„Egyébiránt pedig, jöllehet Isidornak fölösleges vagyona nem volt, magát s családját is csak fáradságos kézi munkája által táplálá; mindazáltal nem mulasztá el a szegényeknek is tehetsége szerint adakozni, kik iránt rendkívül könyörületes volt. Gyakran önmagától a szükségest is megtagadá, csakhogy szükölködő embertársán segíthessen. — Ezen felebaráti szeretete annyira megtetszett Istennek, hogy nem ritkán kenyerét és a mit még különösen a szegényekkel megszokott osztani, csudalatos módon is megszorította.

„Szent Isidor az ő könyörületességét még az oktalan állatokra is kiterjesztette. Midőn egykor téli időben gabonát vitt a malomba, látott néhány madarat, mellyek az éhség miatt már már elvesztek, mivel a föld hóval fődve lévén, ennivalót nem találtak. Ő tehát előbb elhánván egy darabon a havat, annyi gabonát szórt zsákjából a szegény éhező madaraknak, hogy ezek teljen jóllakhattak. Egy másik földmivelő, ki őt a malomba követé, kicsufolta őt együgyüségéért, és nevette bőkezűségét. De csak hamar csudálkozva látá, hogy Isidor azon tette által

Istennek tetszését megnyerte, mert zsákjában hasonlítlanul több liszt lett, mint különben hasonló mennyiségű gabonából szokott kikerülni.

Követésre méltó példa ez sok emberre nézve, kik gyakran igen kevés könnyörületességgel viselkednek az oktalan állatok iránt! Sőt sokan még vétkes indulatoskodással kegyetlenkednek is a szegény párákon. Ha hibázik a szegény oktalan állat, istentelen káromlások közt ütik, verik. — Pedig annak nincsen esze, mint az embernek, mégis az ember is mennyiszor hibázik?! Jól esnék-e neki, ha ő vele is, midőn valamiben meghibázik, kegyetlenül bántanak? . . . És azután Isten az oktalan állatokat azért adta az embereknek, hogy ezek azokat munkáik végezésére okosan használják, nem pedig, hogy vétkes pajkosságból üssék, kiozzák Igazán szégyen gyalázat, midőn az ember okos teremtmény létére az oktalan állatokon embertelenül, s egyszersmind oktalanul kegyetlenkedik! és szokás szerint azzal mentegeti magát: hiszen ez csak oktalan párás állat. „Az Istenfelő barmaival is jól bánik, mondatik a szentírásban, az istentelen pedig kegyetlen azokhoz.“ (Péld. 12. 10.)

Végre sz. Isidor, mint igen valószínű, Krisztus Urunk születése után 1130-dik esztendőben bevégző istenfelő jámbor földi életét, s elvette jutalmát mennyekben.

Holta után Isten jámbor szolgáját több csudával megdicsőítette, melyek közül azonkívül, hogy teste mai napig is ép, csak azon egyet említem, miszerint sz. Isidor esedezése- s közbenjárására 3-dik Fülöp spanyol király igen nagy betegségéből csudálatosan meggyógyult. Ez t. i. oly nagy beteg volt, hogy már az orvosok lemondottak róla. A végső szükségben az őt szerető alattvalói sz. Isidor közbenjárásához folyamodtak. Épen jó királyukért könnyörögtek a templomban a papság és a nép, midőn a posta megérkezett, hogy a király haldoklik. De a könnyörögők nem hagytak föl könnyörgésükkel, míg végre elhatározták, hogy szent Isidor hült tetemei vitessenek el a haldokló királhoz. Ez is megtörtént a lehető legfényesebb pompával. S azon időben, midőn a szent test a templomból kivitetett, a király jobban kezdett lenni, s mire szobájába bevitetett, egészen fölgyógyult. E csudálatos eseménynek több mint 6000 tanú voltak, kiknek ajtatos kíséretében

a sz. test előbbi helyére Madridba sz. András templomába visszavitetett.

Sz. Isidor életéből tehát világosan kitetszik: hogy szegény földmivelő, sőt béres állapotban is lehet istenesen és jámborul élni; kitetszik, hogy szegény sorsban is lehet az embernek magát az örökhaldogság elnyerésére érdemessé tenni.

Még csak azt írom le, miként lett sz. Isidor Isten előtt oly kedvessé? mit tartott ő szüntelen szemei előtt? Ezen szentnek életirója megjegyzi: miként szentünk clete folytán különösen két alaptörvényt tartott szüntelenül szemei előtt, s azok szerint igyekezett életmódját intézni. 1-ör. Urunk azon mondását: „Keressétek mindenek előtt az Isten országát és igazságát, s a többiek megadatnak néktek.“ (Máté 6, 33.) 2-ör. Sz. Pál azon intését: „Mindenki munkálkodjék, s kézi munkája által annyit igyekezzék magának szerezni, hogy a szükölködőkön is segíthessen.“ (Ephes. 4, 28.)

Valóban szép két alaptörvény, melyet minden kereszténynek ugyan, de főleg a földmivelőnek meg kell fontolnia, és szívére vennie. Keressétek mindenek előtt az Isten országát, és igazságát, azaz: munkáitok és foglalatosságaitok között ne feledkeztek el Istenről, ne feledkeztek el lelketek ügyéről, az erkölesről, és az égről. Igyekezzetek mindenek előtt Isten szemei előtt igazán, jámborul, erényesen, feddhetlenül, józanul és tisztán élni, és ez által magatokat Isten országára, az égre méltókká tenni: ekkor a többi szükségesek sem fognak hiányzani: azaz: ha ti Istent féltitek, s tisztelitek; ha ti kötelességeiteket mint keresztények hiven teljesítitek: úgy Isten is fog rólatok gondoskodni és a ti, és hozzátok tartozókat nem engedi szükségét szenvedni. — Vagy ha Isten meglátogat is benneteket szükséggel, nyomorusággal, miadig bizzatok Ő benne. Ő fog kegyelmet is adni, hogy azon próbát keresztényi beketüréssel, az ő szent akaratjani jámbor megnyugvással elviselhesétek.

Ha pedig megáldja Isten a kezeiteknek munkáját, ne tapadjon szívetek egészen a mulandó javakhoz, s ne feledkeztek ilyenkor a szegény szükölködőkről. Mindenki sorsához képest dolgozzék, senki ne adja át magát a henyelésnek. Mindenki igyekezzék annyit szerezni, hogy ne csak maga tisztességesen élhessen belőle, hanem a szüköl-

ködöket is segíthesse. Ne higgye senki, hogy ez által az ő vagyona megfogy vagy épen szegénységre jut. A szentírás azt mondja: „Ki szívesen ad a szegénynek, az nem lesz szegény.” (Péld. 28, 27.)

Szent Isidor ezen két alaptörvény megtartása által lett szerencsés és boldog, hogy mindenek előtt lelkéről és az égről gondoskodott, és hogy sorsához képest úgy dolgozott, hogy nemcsak magát és övét tisztességesen eltartá, hanem még a szükölködöket is segítette. Kövesd te is jámbor olvasóm! az ő példáját, azon kétalaptörvényt tedd életed zsinorméreteikül. Mindenek előtt vigyázz lelkedre, de ne restelj sorsodhoz képest munkálkodni is. A helye, dologtalan élet nem egyez a ker. jámborsággal és az igazi ajtatossággal. Munkálkodjál jó lélekkel, munkálkodjál mivel Isten akarja, és a miként Isten akarja. Tegyel mindent Isten dicsőségére. — Kezd, és végezd munkádat Isten sz. nevében. Ez folytonos imádság és igazi Istentisztelet. Illy munkát és illy munkást áld meg Isten mind itt, mind a más világon. Bende József.

Szent Anna, a Beldogságos Szüz anyja.

Mennyit a sz. atyák, mint: sz. Epiphanius, Gergey, s Damascenus hagyományaiából szent Annáról tudunk, ez: hogy sz. Anna, kinek héber neve magyarul „Kegyelem” jelent, Bethlehemben, Juda városában született. Máthának — Levi ágából, Aron családjából — s Máriának, Juda nemzetségéből, leánya volt.

Annán ezen sz. szülőknek harmadik gyermekén korán volt észrevehető azon kegyelem, mellyel Istentől megáldatott. Az Istent tartá mindig szemei előtt, s az ő szeretetét szívében. Legnagyobb öröme volt az imádság és a zoltárok s próféták könyveinek elmélkedéssel párosult olvasása.

Az imálandó isteni gondviselés egy illy istenfélő szüzet jelölt ki a B. szüz, Mária anyjaul. Midőn teljkorát elérte volna, sz. Joakimhoz, hozzá érdemes férjhez ment, ki Dávid királyi családjából származott. — Joakim Nazáretben lakott, hol egy régi monda szerint, juhokkal s gypjaival kereskedett, a kereskedésből nyert jövedelmet három részre szokták volt osztani: az elsőt a templom s isteni szolgálat díszére, a másikat a szegények s a harmadikat maguk s övéik számára.

Mivel az Isten házasságukat husz évig gyermekkel nem áldotta meg, az ősz Joakim nagyobb áldozatot a templomban az Istennek felajánlott, s egy meredek sziklára a pusztába ment, hogy ott 40 napi böjtölés, virasztás, s imádság által az Istent a magtalanság elhárítása végett kéré. Sz. Anna ugyan ezen szándékból ezen jó cselekedeteket hon, Nazáretben, sok alalmazna s más szeretet cselekvények mellett végzé el. A negyvenedik napon Joakimnak egy angyal jelent meg, ki neki kijelenté, hogy Anna egy leány gyermekkel fog megáldatni, kinek „Mária” nevet adjanak, s a kit az Istennek szenteljének föl; az igazságot pedig az fogja bizonyítani, hogy Joakim a Jeruzsalemi templomban, az arany kapunál fog nejével találkozni. Midőn Joakim nejét itt találá, elmondotta neki Anna, hogy neki is megjelent az angyal s mindketten dicsérték az Istent.

Anna az eredendő bün sulya nélkül méhébe fogadta Máriát, s ezt három éves korában a jeruzsalemi templomban föláldozta az Isten szolgálatára Zacháriásnak, ki az ő rokona volt, s Mária érdemesnek találta. Jézusnak szüz anyyává lenni.

Mindazáltal úgy látszik, hogy ezen két sz. szülő az Istenfiának megtestesülését nem érték el, mert a sz. evangelisták ezt nem említik meg. Mondják, hogy Joakim korán halt meg, sz. Anna azonban még Mária leányának tizenhetedik évéig élt, kit is, mint az ajtatos olvasó az ide mellékelt képből láthatja, az Ur félelmében nevelt, s Istennek 10 parancsolataira oktatott. Ime milly gondos, milly jó anyával áldotta meg a jó Ur Isten a B. szüz Máriát! Bár ker. kath. szülők kivált anyák! ti is gyermekeiteket, kivált leányaitokat sz. Anna példájára az isteni felelemre s az ő sz. parancsainak teljesítésére oktatnátok. Fogjatok ehhez jókorán, mert hajlékony a gyermeki szív, mint a viasz; ne bizzatok mindent csak a tanítókra; mert az bizonyos, hogy a szülőtől nyert oktatás, értem: a vallásra, az Ur félelmére, istenes életre sat. olly mély gyökeret ver az ártatlan gyermeki szívbe, hogy azt semmi nemü vihara s szenvedélyeknek innen ki nem irthatja. Hogy is ne hallgatna figyelemmel a gyermek szülei, kivált anyjának oktatására, kinek ajkairól először hallá az „Édes anyám, atyám” szavakat, hogy ne tartaná azt mélyen szívében, midőn tudja, hogy szeretett szülői csak javát kívánják!

Illy szent nevelés azonban, minőt Anna s Joakim Mária leányuknak gyermekségében adtak, csak ott le-

ben nevelt, s Istennek 10 parancsolataira oktatott. Ime milly gondos, milly jó anyával áldotta meg a jó Ur Isten a B. szüz Máriát! Bár ker. kath. szülők kivált anyák! ti is gyermekeiteket, kivált leányaitokat sz. Anna példájára az isteni felelemre s az ő sz. parancsainak teljesítésére oktatnátok. Fogjatok ehhez jókorán, mert hajlékony a gyermeki szív, mint a viasz; ne bizzatok mindent csak a tanítókra; mert az bizonyos, hogy a szülőtől nyert oktatás, értem: a vallásra, az Ur félelmére, istenes életre sat. olly mély gyökeret ver az ártatlan gyermeki szívbe, hogy azt semmi nemü vihara s szenvedélyeknek innen ki nem irthatja. Hogy is ne hallgatna figyelemmel a gyermek szülei, kivált anyjának oktatására, kinek ajkairól először hallá az „Édes anyám, atyám” szavakat, hogy ne tartaná azt mélyen szívében, midőn tudja, hogy szeretett szülői csak javát kívánják!

Illy szent nevelés azonban, minőt Anna s Joakim Mária leányuknak gyermekségében adtak, csak ott le-

hetséges, hol a házasság szentsége szentül meg is tartatik. Vajha a keresztény szülők szívökre vennék azon utmutatást, melyet Raphael arkangyal Tóbiásnak adott, s mely már az ó szövegségben megkivántatott: „Te pedig, mondá Raphael, midőn házasságra lépsz, az első három napot töltsd el aráddal imádságban, s azután Isten félelmében vedd magadhoz a szüzet, inkább a gyermekek iránti szeretettől, mint természeti hajlamtól indítva, hogy az Ur téged gyermekeidben megáldjon.“ Tóbiás könyv 6 f. 18, 22. Billmann.

Iván czár mint kereszt-apa.

A dicső tetteket és szent erényeket termő kereszténység virágos kertjének nemes növényei között kitünő helyet foglal el egy szép virág, a keresztény vendégszeretet. Ez keresztény barátom az irgalmasság testi cselekedeteinek egyike, melyet már mint kisdéd a katekismusban eszavakban: „Utónjáróknak szálást adni“ tanulgattunk. — És valóban szép virág ez a keresztény vendégszeretet, melyet már ősapáink, egész a mostanáig élő keresztény unokákkal, kebelökre tuztek, ezért „Dicsőségére legyen mondva a magyar nemzetnek,“ oly híres ő még a mesze külföldön is. — De meg is érdekl az illy nemzet a dicséretet, mellynek polgárai a k. szeretet buzgalmban, az ut fáradalmaitól ellankadt vándort békés lakukba, befogadják, itt a kiéhezett vendégszeretöleg, a gazdagok szintugy mint a szegények, tápláló kenyérral, egy ital borral ellátják. — Azért k. barátom te, ki a vendégszeretetet, eme szép kötelességet eddig gyakorlottad, gyakorold ezután is, fogadd barátságosan az utazókat, a szegény elhagyott vándor legényeket, hiszen jól tudod azt, hogy a mit az illyesekkel keresztényileg cselekszel, azt magával a üdvözítő Jézussal cselekszed, a miért is ő ama nagy napon, az itélet napján jobbjára állitand, hogy a mennynek örököse lehess. — De sokszor már e földön elveszed érdemlett jutalmadat, olvasd csak e történetet, megfogod látni, mikint jutalmaztatik meg a keresztény vendégszeretet.

A mai nagy Orosz-birodalomban a 16-dik század közepe táján uralkodott Iván czár. E szelid fejedelemnek szokása volt, álruhába öltözve népe közt megjelenni, hogy ekkép alattvalóinak irántai érzelmeit kifürkészhesse, s az előforduló bajokat megorvosolhassa, s a terheket könnyítse. Egykor szokása szerint kísétált Moszka város mellett fekvő egy falucskába, s előre föltette magában: „No majd ma e falu lakóinak jószívűségük-, barátságos jellemük-, és vendégszeretetüket kipuhatom,“ tehát fogta magát s házrul házra ballagott, barátságos fogadtatás és szállásért könyörögvén. Hanem gondold el k. olvasó! szegény gyalázat! mindennütt hidegen s embertelenül fogadtatott. Illy szívtelen

elutasításon elszomorkodva, a falut már elakarta hagyni, a hogy épen egy nyomorult pór-viskóhoz közelített, itt utósó próbáját megkísértendő koczogtat, és szállásért könyörög. S ime a szegény házi gazda vidám arczzal nyitja meg az ajtót, s őt szívesen nyájas „Isten hoztával“ üdvözölte, és ezután mindennel, a mije csak volt, ellátja. E közben a jószívű földmivelő családját, gyermekeit mutatja be az ismeretlen kedves vendégnek, kik között a legkissebbet polyába takarva karjai közé vevén, könyös szemekkel a fölöttkeservesen panaszkodik, hogy e falunak szívtelen lakói között nem talált a felebaráti szeretettől átlángolt keresztényt, ki e szegény gyermeket a keresztiség szent-ségének fölvetelére a templomba elvinni kész és szíves lett volna.

A szegény pórnak e nyilatkozata édesdeden hatott a czarra, mert ezzel szép alkalom nyílt neki e jó szívű s vendégszerető házi gazdának érzelmét és tetteit megjutalmazhatni, s egyszersmind a szívtelen lakársak keményszívűségét megbüntetni. — A miért is a nemes fejedelem a barátságos részvét szelid hangjain folsóhajtva így szólítá meg a pórt: „Hej barátom ezzel mitse gondolj; ismerem a városban egy tehetős és előkelő jó urat, ennek van ám igazi keresztény szíve, s biztosillak is előre, hogy ez örömostlesz gyermeked kereszt-atyja. No hiszen, ha haza jutok, el is mondom majd e jó urnak szomszédidnak szeretetlenségét, s meg is fogja ezeket, tudom Istenem, szégyeníteni. Hanem te barátom tudod mit? te most mást ne tégy, mint igérd meg, hogy holnapig váraozol gyermeked kereszteltetésével, délfelé itt lesz a kereszt-atyja.

Az ismeretlen vendég eme szavai vigasztaláskint megnyugtatták e derék pórnak szívét. Vágyton vágyva nézett a következő napon megérkezendő előkelő urnak elébe. De az ígért vendég csak nem érkezik, a föltünt kedvező napnak delét is elharangozták már, s a szegény földmivelő csak váraozik, és senki sem jön. — A szegény pór már készülöben volt családja kíséretében a kisdéd gyermeket a szentegyházba elvinni, a mint épen kunyhójából ki léptekor lovak dobogását, hintók, batárok ropogását és zörgését hallja, s ime egyszerre számtalan hintót, czifránál czifrább kocsikat szép paripákat lát meg. — Mindezekben a pór a császári örízetet ismeri meg, erre hirtelen befut, családjának tudtul adandó, hogy „jön a czár,“ a kik mind kiszaladtak, s a házikó ajtaja előtt bámulolag megállának. És imhol a lovas vitézek, a czifra kocsik, üveges hintók kört képeznek, s végtére a császár udvari batára épen a jó pórnak háza előtt állapotott meg, mire a hintó ajtaja kinyílik, a czár ebből kilép, házi gazdája előtt megáll, imigyen szólítván meg őt: „Tegnap komát ígérted nekem, ime magam jöttem el, hogy szavamát megtartsam. Add ide gyermekedet s kövess a templomba.“

No bezzeg megzavarodott itt a vendégszerető házi gazda, nem foghatta föl, mi történik vele, nem tudta valljon álom-e ez, vagy való. Váltig, de bizony hasztalan iparkodott a jelenváltak között a tegnapi szegény utazót megpillanthatni, kit ő olly vendégszeretőleg fogadott tegnap, míg végre a czár, véget akarván vetni zavaradottságának, őt ekkép szólítja meg: „Tegnap jó ember a felebaráti szeretet kötelességeit gyakoroltad velem, ma azonban én jövök a fejedelem legszebb tisztét teljesíteni, t. i. hogy szép tettetted megjutalmazzam. — Fénypolczra emelni tégedet nem szándékom, jelen állapotodban háborgatni nem akarlak; hiszen olly édesen meg vagy elégedve, a mit valóban én tapasztalva irigylek, hanem elakarlak láttatni mindennel, minek hasznát veszed. Bőséges juh nyáját ajándékozok neked, jó kövér legelőt és házat, hogy így mindennel ellátva ezután is gyönyörködve kielégithessed vendégeidet, s gyakorolhassad vendégszeretetedet. S halljad tovább is császári szavaimal, mivel egész faludban nem volt ember, ki a keresztény felebaráti szeretet eme szép kötelességét elvégezte volna, gyermekedet a kereszttség fölvetelére elvívem, azért én veszem magamra e szent kötelességet, s e született figyermekedet gyámfiammá fogadom.“

A jó földmivelő örömeiben nem is szólhatott, szeméből könnyzáró hullott, s ezek között tette szerette gyermekét a czár karjaiba, ki is azt karjain vivé el a templomba. — Keresztelés után gazdag ajándékokkal megrakva, visszaadta a jó földmivelőnek gyermekét olly kikötéssel: hogy ennek egészségéről gondoskodjék, és egy év lefolyása után császári palotájába hozza nevelésül. — Ez is megtörtént, s a czár nem szünt meg javaival árasztani ezután sem e vendégszerető pár családját. — Így jutalmazta a nagylelkű fejedelem, Iván czár mint kereszt apa a keresztény vendégszereteted.
Sz aut er Antal.

Katholikus hitélet.

XVII.

Marczali (Somogyban) július 14. Marczali plebániához tartozó N. Gombai főkegyházi hívek templomukat, mely néhány évóta az idő mindent emésztő fogai alatt pusztulásnak indult, költségesen és fáradságosan kijavították, s mint Istenhez illik fölékesítették: közel 1000 váltófrtra rug a költség, mely az épület kijavításához kívántatott, ezenfelül adakozás útján bejött pénzből a szentély kifestetett, egyesek buzgósága négy igen csinos oltár vánkust, két becses minster-oltónyt, inggel fölszerelve, hozott az Isten háza díszének emelésére. — Az így elkészült és fölékesített templom tegnap, azaz szűz sz. Margit, mint védszentje ünnepén, kerületi alesperes ur által, a ker.

templomok és oltárok becséről tartott sz. beszéd kíséretében, ünnepélyesen megnyitott, a számosan összeseregelt hívek közös öröme és használatára. — Mint halljuk, az orgona kijavítására is, mely mintegy 250 vftba kerülne, készek adakozni a hívek. Segélje őket a hatalmas Ur Isten e sz. szándékban; tett fáradozásait és költségeiket pedig jutalmazza meg égi és földi javainak bőségéből.

Szinte illy tettekben nyilvánul a vallási élet az anyaegyházi hívek körül is. — Csak néhány hete alig mult, midőn híveink egyike minden előbbi felszólítás nélkül 50 vftot tett le az anyatemplom fejeztetésére; alig egy éve végrendeletileg 450 vft. az orgona javítására, 150 vft. a templom csinosítására, 1200 vftot pedig a Bizei főkegyház építésére hagyományoztatott. Illy vallási meggyőződésből származó ajánlatok a híveknek öröme szolgálnak.

Végre Urunk nagyszerű jóvendölésének teljességét is örömmel láttuk. Hirschler Henrik, 21 éves Izraelita szívet az Isten megelőző malasztja ihletvén, elismerte Jézust a világ fölfeszített Megváltójának, annak országába kívánt bevételni. Mult hó 20-kén sz. Péter és Pál apostolok vérhalála ünnepén nyilvános isteni tisztelet alkalmával ünnepélyesen megkereszteltetett. Kereszttségben Pál nevet vette fel, hogy a nagy apostolt, ki Jézust mint zsidó üldözte, de mint megtért érte üldöztetve sokat szenvedett, ő is követhesse. — Erősítse a kegyelmes Isten a megkezdett munkát ezen új megtértnek szívében; az Isten háza jótévőinek pedig adjon a földi kincsek helyett mennyieiket.

Há z y Alajos.

Hazai tudósítások.

A „Religio“ 6. számában ezeket olvassuk. Pécs, július 7. Rég ismeretes herceg primásunknak azon atyai terve, mely szerint városunk és vidéke leánynevendékeinek vallásos nevelését szíven hordozva, a temérdek áldozattal emelt pompás kolostorba a „Mi asszonyunkról“ czimzett apácza-nőket szándékozott Pozsonyból lehozni. És ime a legforróbb óhajítás testtől. Az ünnep fönségéhez illő ünnepéllyel ment véghez tegnap. Reggeli 8 órakor a mindenfelől összegyülekezett számos papság a püspöki lakba vonulván, a templomba vezeté a herceg-primást, kit a diakovári és belgrádi utjából szerencsésen megérkezett apostoli nuncius környezett, és az apácza-nőket, kiknek mind egyike magas rangú asszonyságoktól vezetett, és mindnyájokat liliumfehér öltönyű és virágkoszorúkkal ékesített ártatlan leánykák vették körül. A templomban Veni Sancte után Haas Mihály, belvárosi prépost-plebános kedves modora szerint üdvözölte az Istennek szentelt szüzeket, s élénken festé tömérdek hallgatóság

előtt a vallásos nevelés édes gyümölcseit. — Ezután a szentséggel áldás adatván, díszes körmenetben vezettek le az apácák zárdájokba, hol primás ö hercegsége bemutatva a vérontás nélküli áldozatot, gyönyörű beszédet intézett a zárda új lakosihoz; mellynek elején kiemelte azon szándékát, hogy pástorkodásának 12 éve alatt epüspöki megyében mindenkor leginkább szívén fekdűt a pécsi és a környékbeli leánykisdedek vallásos nevelése, s hogy e czélból nyitja meg jelenleg is a kolostort, mint a hit után esengő zsenge szíveknek biztos csarnokát. Kitérésre, hivatásuk pontos teljesítésére serkentvén az elérzékenyültségököt könyzáróban tanúsító szüzeket, a híveket pedig bizalomra hívta fel ez új intézet irányában, miszerint szeretetök zálogait — gyermekeiket — vonakodás nélkül s minden aggodalmat, kétséget száműzve, bízzak e gyöngéd, anyai szeretettel teljes nőkre, kik elhagyva a világot és ennek ártatlan örömeit is, egyedül azért zárkoztak egész életükre e magány falak közé, hogy a viaszlagyságu gyermekí szív nemesítésén háboríthatlanul annál inkább működhessenek. — Beszéd után átadá ö hercegsége az ideiglenes fejedelemnőnek a zárda kulcsait, nem annyira a hatalomnak jeléül, mint inkább, hogy a reá bizott örökös kötelesség hív teljesítésére intessék. A csinos házi kápolnából körmenetben indultunk a zárlat (clausura) felé, hol felolvastatván a tridentí zsinat ez érdembeni végzete, egyenkint bocsátattak be a szüzek a zárda belsejébe: mindezeket a hg primás által osztogatott apostoli áldás fejezé be. Ezen nap délután 3—7 óráig szabad bejárás engedtetett mindenkinek, főkép a szülőknek, hogy színről színre szemlélhessek azokat, kikre szívök legdrágább kincsét bizni fogják. És mi nem kételkedünk, Pécs és az egész vidék áldást fog lekönyörögni egekből a főpásztor emlékére, ki illy körülmények közt a legnagyobb szükség közepette egy olly intézetet plántált, melly az édes anyák szíve alatt nyugodott drága csemetéket, egykor új nemzedéket gyümölcsözendőket, a ker. anya valamint legszentebb ugy legterhesebb kötelességeinek hü teljesítésére vezérlendi. — Ma a „Mi asszonyunkról” czimzett apáczarend szerzőjének, sz. Fourrierus Péter ünnepét ültük meg; a hg primás énekes sz. misét mondott; Schirgl Endre esztergomi kanonok ur pedig e szentnek életét kenetteljes szónoklattal rajzoló. X.

Különfélék.

Megjelent az „Elveszett fü.” Népies elbeszélés, írta Szabó Imre; kiadja a jó s olcsó könyvkiadó tár-

sulat; ára ezen hat ívet meghaladó jeles elbeszélésnek 10 kr. p. p.

Szinte megjelent az „Olasz Ut” második kötete: Hoványitól.

Nt. Pelczmann Gergely, sz. ferencz-rendi atya és a pesti zárda vicarius, kinek „Lelki vezér” czimű imádságos könyve a lapokban is ajánlva volt, ezen munkájának német példányát Diepenbrock Menyhért, bibornok és boroszlói herceg-püspök urnak azon kékérréssel küldé meg, hogy annak keletét püspöki terjedelmes megyéjében előmozdítani kegyeskedjék. A fenczimzett bibornoktól igen nyájas s a munkát dicsérő levéllel tiszteltetett meg a szerző.

Ö felsége m. hó 21-ről Engesser József Bonyhádi iskolatanítót, 54 évi tanítói dicséretes szolgáltatáért a koronás ezüst érdem-keresztel tüntette ki.

Németországban a megtérések a kath. hitre mind inkább szaporodnak azon sz. gyakorlatok következtében, mellyet a jezuíta atyák ott a nagyobb városokban tartanak. Így Baden tartományában tartott missio következtében Ettlingenben 42 ember tért át a kath. hitre, és 70 azonfölül már oktatás alatt van. Csak egy reggel egy kapitány, két főhadnagy és két alhadnagy tette le a kath. hitvallást. Hazánkban is hálásan emlékezik még most is a hívő keresztény nép azon lelki gyakorlatokra, mellyeket a jezsuiták a mult században itt ott tartottak. Bácskában a pór nép a jezsuitákat még most is csak „szent papoknak” hívja.

A németországi kath. egyetek idei nagy gyűlésüket Prágában akarják megtartani.

Pápa ö szentsége ismét öt katholikus püspököt nevezett ki Angolország számára. Ö szentsége azért sietette ezen kinevezéseket, hogy a készülő félben lévő üldöző törvény az új püspököket székük elfoglalásában ne hátráltassa.

Franciaországban esztendőre új elnököt választ a nemzet. Még nem tudni ki lesz, mert az egyik ezt, a másik amazt szeretné az elnöki székbe ültetni. — A Loyd nevu bécsi ujság szerint egy párt alakult Franciaországban, melly megválasztani akarja a — párisi érseket.

Épen most halljuk azon szomorú hírt, hogy nm. Nádasdy Ferencz, kalocsai érsek f. hó 20-kán szelluhűdésben megholt. — Béke hamvainak!

Megjelent és Emich Gusztáv könyvkereskedésében (uri-és kigyó-uteza szegletén) kapható: „A keresztény hit s egyház történeti kifejlése” czimű munkának a középkort tartalmazó III-dik kötete. Írta Körnöczy Imre, a pesti m. k. egyh. tört. r. tanára. Ára borítékba fűzve 4 frt p. p.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat” ideiglenes szerkesztő Blumelhuber Ferencz.

Eisenfels és Emich könyvnyomdája, uri-uteza, 449. sz.